[2022] 18 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1053

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ

ਬਨਾਮ

ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2397-2398)

ਜੁਲਾਈ 11, 2022

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬੀ. ਵੀ. ਨਾਗਰਤਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 : ਆਦੇਸ਼ 22 - ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ - ਛੋਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੱਦ - ਕਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ - ਦੋ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਲਈ ਉਚਿਤ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਡੀਡੀਏ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ - ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੁਝ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ - ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਦਾਲਤ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ: ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ / ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ - ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ / ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਚਿਤ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮਾ/ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰ/ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ- ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਨਾਲ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਸੀ- ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 1 ਤੋਂ 11 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ - ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੱਦ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਆਖਰਕਾਰ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਫਰਮਾਨ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਫਰਮਾਨ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ ਜਾਂ ਇਹ ਇਕ ਜਾਂ ਉਸ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 9.1] [1078-ਬੀ -ਸੀ]

1.2 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ/ਅਪੀਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ/ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਨਾਲ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਕਿ ਜੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏਗੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਜਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ (ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 2); ਕਿ ਜੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ, ਜਾਂ ਇਕਲੌਤਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਇਕਲੌਤਾ ਜਿਉਂਦਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ, ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 22 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 9.1][1078-ਸੀ -ਜੀ]

1.3 ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ/ਅਪੀਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ/ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਨਾਲ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। [ਪੈਰਾ 9.2][1078- ਐਚ; 1079-ਏ-ਬੀ]

1.4 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 09.07.2007 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ, ਜੋ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ/ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ/ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।[ਪੈਰਾ 9.3][1079-ਸੀ-ਡੀ]

1.5 ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ - ਦੋ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 9 ਤੋਂ 39 ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸਮੁੱਚੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ / ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹੋਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ/ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ - ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ - ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਡਰ 22, ਨਿਯਮ 1 ਤੋਂ 11 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 9.4,9.5][1079 ਜੀ-ਐਚ; 1080-ਏ]

1.6 ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੇ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀਡੀਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ - ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਰੱਦ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ. ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ / ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੇ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਰੱਦ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਤਾਂ ਫਰਮਾਨ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ. ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9.6] [1080-ਬੀ -ਈ]

1.7 ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕੀ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਿਆ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। [ਪੈਰਾ 9.7] [1080- ਈ-ਐੱਫ]

1.8 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਮੂਲ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਕੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ) ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਬਾਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ/ ਬਾਕੀ ਮੂਲ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਬਚੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ/ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ/ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10][1080-ਜੀ-ਐਚ; 1081-ਏ]

ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਾਥੁਰ ਬਨਾਮ ਜਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਾਥੁਰ (2013) 14 **ਐਸਸੀਸੀ** 722; [2013] 1 **ਐਸਸੀਆਰ** 1106; *ਕਨ੍ਹਈਆ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ,* (1983) 2 **ਐਸਸੀਸੀ** 260; *ਸਦਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੜਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੋਦ ਗੁਪਤਾ* (2003) 3 **ਐਸਸੀਸੀ** 272, [2002] 5 **ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ** 350; *ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਧਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ* (1995) 4 **ਐਸਸੀਸੀ** 229: [1995] 3 **ਐਸਸੀਆਰ** 857; *ਈਸ਼ਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ ਬਨਾਮ ਰਗੁਨਾਥਪੁਰ ਨਾਫਰ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ* (2013) 12 **ਐਸਸੀਸੀ** 649: [2013] 9 **ਐਸਸੀਆਰ** 782; *ਹੇਮਾਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਚੰਦਰ* (2019) 6 **ਐਸਸੀਸੀ** 756: [2019] 7 **ਐਸਸੀਆਰ** 262; *ਸੁੰਕਾਰਾ ਲਕਮੀਨਾਰਾਸਮਾ ਬਨਾਮ ਸਾਗੀ* (2019) 11 **ਐਸਸੀਸੀ** 787 : [2018] 14 **ਐਸਸੀਆਰ** 222 **ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਏਆਈਆਰ 1962 **ਐਸਸੀ** 89: [1962] **ਐਸਸੀਆਰ** 636; *ਏ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਪਿਲੀਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ ਹੋਰ* (1991) 4 **ਐਸਸੀਸੀ** 17: [1991] 3 **ਐਸਸੀਆਰ** 465; *ਵੇਨੀਗਲਾ ਕੋਟੇਸ਼ਵਰੰਬਾ ਬਨਾਮ ਮਾਲੇਮਪਤੀ ਸੂਰਯੰਬਾ* (2021) 4 **ਐਸਸੀਸੀ** 246: 2021 (2) **ਸਕੇਲ** 170 - **ਭਰੋਸੇਯੋਗ।**

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2013] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1106	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾਂ 4.3**
[2002] 5 ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 350	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾਂ 4.4**
[1995] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 857	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾਂ 4.7**
[2013] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 782	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾਂ 4.8**
[2019] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 262	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾਂ 6**
[2018] 14 ਐਸਸੀਆਰ 222	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾਂ 6**
[1962] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 636	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾਂ 6**
[1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 465	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾਂ 4.3**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2397.

2001 ਦੇ ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਨੰਬਰ 280 ਵਿੱਚ 2008 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 314 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 13.01.2012 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2398।

ਸੰਜੇ ਪੋਦਦਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਬੀ ਸਹਾਰਿਆ, ਵਿਵੇਕ ਬੀ ਸਹਾਰਿਆ, ਵਿਰੇਸ਼ ਬੀ ਸਹਾਰਿਆ, ਅਕਸ਼ਤ ਅਗਰਵਾਲ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਹਾਰੀਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੱਤ ਸਲਵਾਨ, ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਦਿਆਲ, ਸੁਦੀਪਤੋ ਸਰਕਾਰ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੱਤ ਸਲਵਾਨ, ਨਿਕੁੰਜ ਦਿਆਲ, ਪੂਜਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਰੁਣਾਕਰ ਮਹਾਲਿਕ, ਮੋਨਾਰੰਜਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਗੌਰੰਗਾ ਬਿਸਵਾਲ, ਮੀਰਾ ਮਾਥੁਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2001 ਦੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 280 ਵਿੱਚ 09.07.2007 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2008 ਦੇ ਆਰਪੀ ਨੰਬਰ 314 ਵਿੱਚ 2001 ਦੇ ਉਸੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 280 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਡੀਡੀਏ) ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਮਾਨ ਅਪੀਲਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਨਣ ਕਾਂਤਾ ਆਨੰਦ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ/ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 8 ਤੋਂ 39 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 2, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਨਣ ਕਾਂਤਾ ਆਨੰਦ, ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 8 - ਸ਼੍ਰੀ ਧਰਮ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀ। ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ (ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 8) ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 2(ਆਈ) ਤੋਂ 2(ਐਕਸ) ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 8(ਆਈ) ਤੋਂ 8(ਐਕਸ) ਦੋਵਾਂ ਵਜੋਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀਡੀਏ ਸਮੇਤ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਅਤੇ 7 ਦੁਆਰਾ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 8 ਤੋਂ 39 ਨੇ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 22.03.1983 ਅਤੇ 06.10.1983 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ।

2.1 ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਮੁੱਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ 16.01.1969 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਓਪੀਪੀ

2. ਕੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਏ ਸਨ? ਓਪੀਪੀ

3. 10.01.1967 ਅਤੇ ਫਰਵਰੀ, 1968 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਨੇਕਚਰ ਡੀ ਅਤੇ ਜੀ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ.

4. ਰਾਹਤ"

2.2 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12.12.1995 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?

2.3 ਮਿਤੀ 12.01.2000 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀਡੀਏ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.4 ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ, ਡੀਡੀਏ ਨੇ 2001 ਦੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 280 ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 38 ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 8 ਦੇ ਐਲਆਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 39 (2 - 10) ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ 9-39 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7-37 ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ/ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 38 ਅਤੇ 39 ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਤੋਂ 37 (ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 9 ਤੋਂ 39 ਵਿੱਚੋਂ) ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ) ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮਿਤੀ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

2.5 ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਡੀਡੀਏ ਨੇ 2008 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 314 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 03.09.2008 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ 13.01.2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਦੀ ਮਿਆਦ 16.11.2010 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 2011 ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੰਬਰ 22449 ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 08.11.2012 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਰਹੀ। 13.01.2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 09.07.2007 ਦੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 09.07.2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 13.01.2012 ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀਡੀਏ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਪੋਦਦਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 33 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 40 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀਡੀਏ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਪੋਦਦਾਰ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ 2011 ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੰਬਰ 22449 (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ)। ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦਾ ਬਦਲ - ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਆਨੰਦ)।

4.1 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਕਪਾਸੜ ਵੀ ਰਹੇ,

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਸੀਪੀਸੀ' ਦੇ ਆਰਡਰ 22, ਨਿਯਮ 4 (4) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ।

4.2 ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤਿ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

4.3 ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵੀ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ/ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਇਕਪਾਸੜ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। **ਏ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਪਿਲੀਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1991) 4 ਐਸਸੀਸੀ 17** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਹੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਕਿ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ / ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ **ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਾਥੁਰ ਬਨਾਮ ਜਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਾਥੁਰ, (2013) 14 ਐਸਸੀਸੀ 722 ਅਤੇ ਕਨ੍ਹਈਆ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ, (1983) 2 ਐਸਸੀਸੀ 260 (ਪੈਰਾ 6) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।**

4.4 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ **ਸਰਦਾਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੜਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੋਦ ਗੁਪਤਾ, (2003) 3 ਐਸਸੀਸੀ 272 (ਪੈਰਾ 26)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

4.5 ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4 ਸੀਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਮਾਂਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

4.6 ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼/ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਗਦੀਸ਼ ਆਨੰਦ ਦੇ ਐਲ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼/ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਜੋ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 8 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਆਨੰਦ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 8 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, 10 ਵਿੱਚੋਂ। ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

4.7 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਾ ਲੈਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਂ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਫਰਮਾਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫੈਸਲੇ/ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ **ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਧਾਰੇਂਦਰ** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਹੈ ਕੁਮਾਰ, **(1995) 4 ਐਸਸੀਸੀ 229** ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨੁਕਸ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

4.8 ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ 09.07.2007 ਦੇ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ 13.01.2012 ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਰਹੀ। ਇਹ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਈਸ਼ਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ ਬਨਾਮ ਰਗੁਨਾਥਪੁਰ ਨਾਫਰ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, (2013) 12 ਐਸਸੀਸੀ 649** ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ **ਰਾਧਾ ਗਜਪਤੀ ਰਾਜੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਪੀ ਮਦੁਰੀ ਗਜਪਤੀ ਰਾਜੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6974-6975/2021** ਵਿੱਚ ਐਸਐਲਪੀ ਨੰਬਰ 3373 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

5. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 09.07.2007 ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2398 ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 1811 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ 378 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5.1 ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

> 1. ਮੁਕੱਦਮਾ 1 ਅਤੇ 2, ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਨਣ ਕਾਂਤਾ ਆਨੰਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਧਰਮ ਚੰਦ ਆਨੰਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਆਦਿ ਲਾਹੌਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸਨ। ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ 1947-48 ਵਿਚ ਧਰਮ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪਿੰਡ ਖਰੇਰਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਮਹਿਰੌਲੀ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 393, 394 ਅਤੇ 395 ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਇਸਹਾਕ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ 30 ਬੀਘੇ 6 ਬਿਸਵਾ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਧਰਮ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਨੇ ਆਨੰਦ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਕਤ ਪਾਰਸਲਾਂ 'ਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਟਰੱਕਾਂ 'ਤੇ ਬਾਡੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੌਜ ਨੂੰ ਬੱਸ ਬਾਡੀਜ਼ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ।

2. ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਇਸਹਾਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਇਵੈਕੂਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਡੀ-ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 5 ਦਸੰਬਰ 1953 ਨੂੰ, ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰ-ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ "ਲਾਲ ਡੋਰਾ" ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ।

3. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਸਾਲ 1962 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਧਰਮ ਚੰਦ ਆਨੰਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 30 ਬੀਘੇ 6 ਬਿਸਵਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

4. ਸਾਲ 1964 ਵਿੱਚ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. 1 ਮਈ, 1964 ਨੂੰ, ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। 19 ਸਤੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ।

6. 23 ਦਸੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 393, 394 ਅਤੇ 395 ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜੋ 21 ਮਾਰਚ, 1964 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

7. ਰਿਹਾਈ ਨੀਤੀ: 7 ਜਨਵਰੀ, 1967 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਥਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। 10 ਜਨਵਰੀ, 1967 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਿਵ ਰਾਜ ਬਹਾਦੁਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਡੀ-ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

8. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 6 ਫਰਵਰੀ, 1967 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਡੀ-ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਰੜੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

9. ਫਿਰ 10 ਅਕਤੂਬਰ 1967 ਨੂੰ ਇਕ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਛੱਡਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

10. 9 ਫਰਵਰੀ 1968 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ 23.12.1966 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਨੂੰ ਡੀ-ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ

11. ਹਾਲਾਂਕਿ, 16 ਜਨਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

12. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ, ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਕਾਂਤਾ ਆਨੰਦ ਪੁੱਤਰ ਧਰਮ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਨੇ ਸਾਲ 1974 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ 21.03.1964 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ/ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗਲਤ ਹੈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਤਕਾਲੀ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗਲਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

13. ਮੁਕੱਦਮਾ 2 ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵ 2 ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਕੀ 4 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸੰਚਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 3 ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ, ਬਾਕੀ 3 ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਧਰਮ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਡੀਡੀਏ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5.2 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਪਸੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਦਾ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਖਰਕਾਰ, ਮੁਕੱਦਮਾ 12.01.2000 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਲੇ ਡੀਡੀਏ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ (ਐਲਆਰ) ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਈ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਡੀਡੀਏ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਐਲਆਰ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਸਮੇਂ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਅਰਥਾਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ - ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ 16.11.2010 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਲਆਰ ਦੇ ਬਦਲ ਲਈ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 09.07.2007 ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ ਤੀਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਲਆਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ।

5.3 ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਾ ਲੈਣਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਲਆਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਬਾਰੇ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੀ ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰਮਾਨ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਲਆਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 12.01.2000 ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਸਾਰੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰਮਾਨ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਅਟੁੱਟ ਜਾਂ ਅਟੁੱਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਅਣਵੰਡੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ।

5.4 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ, ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਛੇ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ,

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਲਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ **ਕੇ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਪਿਲਾਈ ਬਨਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ (1991) 4 ਐਸਸੀਸੀ 17** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ।

5.5 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਰਾਹੀਂ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ◌ਾ◌ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡੀਡੀਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਸਵੈ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰਮਾਨ ਵੀ ਪਾਸ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

5.6 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ "ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਟੁੱਟ ਫਰਮਾਨ" ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ / " ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਟੁੱਟ ਜਾਂ ਅਟੁੱਟ ਫਰਮਾਨ" ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਐਲਆਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਸਫਲਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਘਾਤਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲੇਗਾ.

ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੂਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਣਾ ਅਤੇ **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 89 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ; ਹੇਮਾਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਚੰਦਰ, (2019) 6 ਐਸਸੀਸੀ 756; ਸੁੰਕਾਰਾ ਲਕੇਮਿਨਾਰਾਸਮਾ ਬਨਾਮ ਸਾਗੀ, (2019) 11 ਐਸਸੀਸੀ 787 ਅਤੇ** ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ **ਵੇਨੀਗਲਾ ਕੋਟੇਸ਼ਵਰਮਨ ਬਨਾਮ ਮਾਲੇਮਪਤੀ ਸੂਰਯੰਬਾ, (2021) 4 ਐਸਸੀਸੀ 246**, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

7. ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

8. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਅਸਲ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ - ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲਿਆਉਣ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 09.07.2007 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਨੰਬਰ 280/2001

ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

8.1 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 13.01.2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀਡੀਏ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਅਸਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਇੱਕ, 09.07.2007 ਦੇ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ, 09.07.2007 ਦੇ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਜੇ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਠੇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8.2 ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਿਤੀ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਸਬੰਧਿਤ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ / ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸਹੀ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

> "4. 5 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਵੈਕੂਈ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ 65,399.00 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ। 65,339.00 ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਹ ਰਕਮ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
>
> 5. 26 ਅਪਰੈਲ, 1962 ਨੂੰ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੇਕਚਰ "ਬੀ" ਵਜੋਂ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ।
>
> 7. ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 395 ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੇ 1947-48 ਤੋਂ 1963 ਤੱਕ ਉਕਤ ਖਸਰਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ

ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਇਕ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਬਾਡੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

11. 1 ਮਈ, 1964 ਨੂੰ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ, ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

12. 19 ਸਤੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਵ ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ, ਜੋ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਨੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਖੰਨਾ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ। ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਐਨੇਕਚਰ "ਸੀ" ਵਜੋਂ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ।

44. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਡੀਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(45) ਇਹ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸੁਣਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

47. ਇਹ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 8 ਤੋਂ 39 ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8.3 ਇਹ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ/ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ:

(ਏ) ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਐਸਏ ਤਹਿਤ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਦਭਾਵਨਾ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਅਧੂਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

(ਬੀ) ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ 21 ਮਾਰਚ, 1964 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਫ.19(93-ਏ)/63 ਐਲ ਅਤੇ ਐਚ (ii) ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਸੀ) ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ 16 ਜਨਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਫ.19(93-ਏ)/63 ਐਲ.ਅਤੇਐਚ ਬਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

(ਡੀ) ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਖਰੇਰਾ ਦੀ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 395, 394 ਅਤੇ 708/393 ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਨਾ ਕਰਨ।

(ਈ) ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਇਕਪਾਸੜ ਹੁਕਮ।

(ਐੱਫ) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

(ਜੀ) ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ।

(ਐੱਚ) ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪੂਰਨ, ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

8.4 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼- ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ/ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੜਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ - ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ / ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ / ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਵੀ ਉਚਿਤ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ. ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 09.07.2007 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੂਲ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ/ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪਰਖਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

9. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 09.07.2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਰਡਰ 22 ਸੀਪੀਸੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ 22 ਸੀਪੀਸੀ **ਵੇਨੀਗਲਾ ਕੋਟੇਸ਼ਵਰਮਨ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਨਾਥੂ ਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ **ਹੇਮਾਰੈਡੀ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਪੈਰਾ 42 ਤੋਂ 44.8 ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ 22 ਸੀਪੀਸੀ ਬਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

> **"42**. ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਦਿਵਾਲੀਆ ਹੋਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
>
> **42.1**. ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਡਰ 22 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਤੋਂ ਨਿਯਮ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ, ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, "ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰ", "ਬਚਾਓਕਰਤਾ" ਅਤੇ "ਮੁਕੱਦਮਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ "ਅਪੀਲਕਰਤਾ", "ਉੱਤਰਦਾਤਾ" ਅਤੇ "ਅਪੀਲ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
>
> **42.2.** ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਦਾ ਨਿਯਮ 1 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
>
> **42.3.** ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਦਾ ਨਿਯਮ 2 ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਆਂ) ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓਕਰਤਾ (ਆਂ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਵਾਂ) ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਵਾਂ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਐਂਟਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਬਚੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਆਂ) ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਵਾਂ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
>
> **42.4.** ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਦੇ ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ,

ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਇਕਲੌਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੋਚੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੇ ਬਦਲ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

42.5. ਬੇਸ਼ਕ, ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਦਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਤ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 2 (ਜੋ 1988 ਦੇ ਏਐਸ ਨੰਬਰ 1887 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਸੀ) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

42.6. ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਨਿਯਮ 1, 2, ਉਪ ਨਿਯਮ (1), (2) ਅਤੇ (3) ਅਤੇ ਆਰਡਰ 22 ਦੇ ਨਿਯਮ 11 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਯੋਗੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

"1. ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।—ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

2. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।—ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਐਂਟਰੀ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ।

***

4. *ਕਈ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।* (1) ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ, ਜਾਂ ਇਕਲੌਤਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਇਕਲੌਤਾ ਜਿਉਂਦਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਾਏਗੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ।

(2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

***

1. ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।—ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, "ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, "ਬਚਾਓਕਰਤਾ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਮੁਕੱਦਮਾ" ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

43. ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 2 ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਿਆ ਹੈ. ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 2 ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 2 ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਕੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 2 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

44. ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1988 ਦੇ ਏਐਸ ਨੰਬਰ 1887 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਰਹੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 2 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 16 ਤੋਂ 18 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 2 (ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 4, 13 ਅਤੇ 14 (1989 ਦਾ ਏਐਸ ਨੰਬਰ 1433) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 25-4-2006 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

44.1. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 16 ਤੋਂ 18 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 2 (ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਪੀਲ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਭਾਵ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ 1 ਅਤੇ 3 (ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1, 2 ਅਤੇ 4 ਸਨ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

44.2. *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਰਾਮ [ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 89]* ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਟੁਕੜੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ *[ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬਨਾਮ ਲਾਭੂ ਰਾਮ,* 1954 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ 132] ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭਰਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਚੇ ਹੋਏ ਭਰਾ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ।

44.3. ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਕੇਸ *[ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 89*] ਵਿੱਚ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਟੁੱਟ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਵਾਂ) ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਮਾਨ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ

44.4. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ*: (ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਕੇਸ [ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਰਾਮ,* ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 89], ਏਆਈਆਰ ਪੰਨਾ 90-91, ਪਾਰਸ 4-6 ਅਤੇ 8)

"4. ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੋਡ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ,

ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਹਿ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4 ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸਹਿ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਸਹੀ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

5. ਇਹੀ ਸਿੱਟਾ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ, ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। *ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।*

6. ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ. *ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਪੀਲ (ਏ) ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ।*

*ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਬਣ ਗਈ ਸੀ; (**ਬੀ**) ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਕੱਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ; ਅਤੇ (ਸੀ) ਜਦੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫਰਮਾਨ, ਜੇ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ.*

***

8. ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸੰਯੁਕਤ ਫਰਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ, ਰਾਏ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਫਰਮਾਨ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਟੁੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ. ਸੰਯੁਕਤ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਫਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਪੂਰੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਂਝੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। *ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਮਾਨ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ, ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ. ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।* ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਸੋਧ ਕਰੇਗੀ, ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪਵਾਦ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

9.1 **ਨੱਥੂ ਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, **ਵੇਨੀਗੱਲਾ ਕੋਟੇਸ਼ਵਰੰਮਾ ਬਨਾਮ ਮਾਲਮਪਤੀ ਸੂਰਯੰਬਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ,** (2003) 3 **ਐਸਸੀਸੀ** 272 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੱਦ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਆਖਰਕਾਰ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਫਰਮਾਨ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸੀ. ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ ਜਾਂ ਇਹ ਇਕ ਜਾਂ ਉਸ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

(i) ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(ii) ਜੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰ ਜਾਂ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏਗੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਜਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ (ਆਦੇਸ਼ 22 ਨਿਯਮ 2);

(iii) ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ, ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਇਕਲੌਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਦੇਸ਼ 22 ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ;

(iv) ਆਦੇਸ਼ 22 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

9.2 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ/ਅਪੀਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ/ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ,

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਨਾਲ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ।

9.3 ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 09.07.2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ, ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ / ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ / ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

9.4 ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਕੇ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਪਿਲਾਈ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਓਨਾ ਹੀ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਲਕ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਸ ਕੋਲ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ. ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ – ਦੋ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 9 ਤੋਂ 39 ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸਮੁੱਚੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ / ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹੋਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ – ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ/ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ‘ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ – ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

9.5 ਮਿਤੀ 09.07.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਡਰ 22, ਨਿਯਮ 1 ਤੋਂ 11 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

9.6 ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੇ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਡੀਡੀਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ - ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਰੱਦ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ. ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ / ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੇ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਰੱਦ ਸੀ ਅਤੇ / ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਤਾਂ ਫਰਮਾਨ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ. ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

9.7 ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕੀ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਿਆ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 09.07.2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਮੂਲ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਕੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ) ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰ/ਬਾਕੀ ਮੂਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਬਚੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ/ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅਮਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
(ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ: ਅਜੈ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016